

S u l l e F a h j u d.

Mähtasse kül igaal maal, törd suremaid törd wähhes maid tullekahju sündiwad; agga ei tuskli pool ilmas nüagge: 12 baste, kui meie issamaal; föigennamiste süggisiti rehhepeks. mise ajal. On kül tössi; et meie tallorahwa ellamise ja tem: ma hone ehhitamise wiis sesuggune, et tulle lahtipeäsmist fögis paigus karta: agga ei wöi sedda siiski mitte wallets ajada, et needfinnatsed önnetsused ennamiste innimeste holes tusest ja uende rummalusest tullewad.

Minnewal aastal on Ria lubbernemangus, eßimesest Nári: kuu pâwast funni eßimese Íani: kuu pâwani 39 tullekahju olnud, mis, kui nelli urtsikut jättame arwamata, töik wâgga sured ja kahjulised ollid. Wolmeri makonnas sai neid föige rohkemaste ollema, et seál paljo linna harritakse. Pittne olli Jüri: kuu nelijs töhhas kahju teind; agga töik töised önnetsused tullid ehk pibust, perotullest, sandist ahjust, ehk mu holetusest ja rummalusest.

Kaks kõrssi, üks nuumhârja: laut, kaks möisa karjaat: da, kaks möisa reht ja nelli tallu, muist lautade ja aitas: dega, läksid pibust pöllema: nelli tallu pölles ärra, et pero: tullega linnu kolkisid ja harrisid; üks maja läks käest, et lapsed linnaharrimise kõral takko toppisid lendu lasksid; töin, et üks wåetokenne pilpaga leest tuld olli wötnud, ja sedda sângi pistnud. Üks kõstri maja ja töik ellamise honed kaddusid ärra, et tüdruk õhtu perotullega lakkas künud ri: did tomas; kaks möisa reht saiwad õtsa, et pöllew peerig pahmassesse olli kulkund; üks tallo pölles ärra, et peerig ello: pikkendamise peale seina pöllema, ja innimesed issi maggas: ma jänud; kaks kõrssi pölletasid teekâisid, et perotullega reh: heal kâisid; nelli tallu, wöttis tullove käest, et peroga lautas: des ehk rehhe ol ellajaid ollid tassunud; üks maja pölles ärra, et kuma ahju puid kuiwama ollid pannud; töine, et ah: ju ülleliast ollid künud: üks möisa rehti ja kuus talloma: ja pölles ärra, et ahjud wiggased ja sandid olnud.

Kui nûid mõistlikult ja föige tassandussega sedda ärras: ja ülearwame, kust ja kuida needfinnatsed siinsammast nim: metud tullekahjud sanud sündima ja tullema: siis peame töes: le tunnistust andma, ja õtsekohhe ütlema: need kahjud ei olle mitte Jummala st. waid on nemmad in: niimeste holetusest ja rummalusest tulnud. Kui

ei pöllewä pipude, eggas perotullega seál pöllets kâidub, kus nendega kartufeta ei wöi käia; kui lastel melewalda pollets antud tullega mängida; kui õige majamehhe hoolt abjude pârrast olleks petud, ning kui sedda rummalat åbbausku, kust ni paljo önnetsust tulnud, pollets olnud, et peerig ellu pikkendamiseks, kuida ussuwad ja râgivad, seina olleks jää: tud pöllema, kas siis need kahjud olleks sanud tullema, mis mitto kümme kond tuhhandet ei jõua tassuda?

Agga wöttaks mõnni ðigusega küssida? Kust tallopo: fal künalt ehk lampi ja lambi: ellu wöttia? eks ta peab peers: gu pölletama, et kül teada, et temmasti saggedaste kahju tulleb? Se on õige ja tössi kül, eggas wöi fest polest luggu ennomine parremaks minna, kui siis väst, kui meie tallorahwa ollemise wiis parrema kõrra peale läinud. Nikuna, kui Saksa maa tallopojad tored jo poolharritud innimesed ollid, pölletasid nemmad peergu, nendasammoti kuida meie weel alles teme; ðimmetige sedda jo ammust ajast seál ennam ei nähta, ja on peerig ja temma nimmigi seál maal åtrakad: dunud. Kui targemaks ollid sanud, hakkasid fögis, ning siis ka ellamise asjus, parremat nöudma: jätsid siis ka peers: gu, et temmasti ni saggedat ja ni suurt kahju nâggid tullewad, ja wötsid temma assemel lampi prukida: agga, et lambi: ellu sada, hakkasid ellu: naerist (Rübsaat) maas piddama.

Ellu:naerist ei harrita mitte, et sedda súa, waid, et temma semet tampida ja temmasti ellu sada, mis wâgga rohkesti annab. Külwawad sedda kewwade ning ka süggise; agga on süggisene külw paljo woodsam (ergiebig. von Feldfrüchten). Sesamma naeris ajab paljo wössu, mis sed: darvisti, kuida kalika: ja kapsta istanduste wössud teame ols: lewad, ja on nemmad kaunu tâis, kus semet fees. Sedda mõda kuida Saksa maa tallovoeg ommas mojas ellu teab kuiwawad ja tarivis ollewad, sedda mõda teeb temma sedda wiljasuggu mahha: mat, küllimit ehk pool wakka. ja mõe: dub külw, kui ilmad wâhhegi varrajad, nenda rohkesti, et ühhest mattist 60, wahhest 70 ja weel pealegi motti kotti saab panna. Kui semet kûps, siis leikab wösfud, ja peksab neid kuiwatomata linnade peal ärra, et kui föige peksetakse, rohkesti ellu sada, kui siis, kui kuiwamas on olnud. Ons semet tulatud ja puuhas; siis läheb westike; lasses sedda tampida, ehk wahhetab sedda ka walmis ellu watio mõldrile.